

Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina

Centralni urad za slovenski jezik

Terminološko posvetovanje

29. srečanje

22. 6. 2022

ZAPISNIK

Sodelujoči v videoklicu po Zoomu

- a. za Centralni urad FJK: Tamara Bergoč, Jana Černe, Fedra Paclich, Laura Sgubin, Eva Srebrnič, Tanja Sternad;
- b. za Slori: prof. Rajko Pirnat, prof. Sandro Paolucci
- c. zunanja opazovalka: Nada Zajc

Lokacija: vsak na svojem domu po Zoomu

Začetek sestanka: 9.30

Konec sestanka: 12.00

Dnevni red:

- a. prevajalske zagate prevajalcev mreže za slovenski jezik v FJK in prevajalk Centralnega urada za slovenski jezik;
- b. načrtovanje naslednjega posvetovanja;
- c. razno.

Potek seje in sklepi:

- a. Delovna skupina je obravnavala termine, ki so bili predvideni za 29. srečanje; delovna skupina sklene, da se potrdi oziroma uvede raba, ki je navedena v spodnjih preglednicah (preglednica 1 – povzetek obravnavanih terminov; preglednica 2 – obravnavani termini z obrazložitvijo in končnimi predlogi v stolpcu **Predlog delovne skupine**):

Preglednica 1 - Povzetek obravnavanih terminov:

1	Città metropolitana	Metropolitansko mesto
2	Area metropolitana	Metropolitansko območje
3	Sindaco metropolitano	Župan metropolitanskega mesta
4	Consiglio metropolitano	Svet metropolitanskega mesta
5	Conferenza metropolitana	Konferenca metropolitanskega mesta
6	Municipio, municipalità, quartiere (nel significato di circoscrizione)	Mestna četrt Četrtna skupnost Del občine
7	Circoscrizione (area amministrativa)	(Upravni) rajon
8	Circoscrizione (area geografica)	Območje
9	Ente di decentramento regionale (EDR)	Enota deželne decentralizacije Trst/ Gorica/Videm/Pordenone (EDR)
10	Nazionale, statale	Državen Nacionalen (ko je poudarek na narodu, naciji)

PREVAJALSKI DVOMI
Preglednica 2

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi predlogi	Sklep delovne skupine
1	CITTÀ METROPOLITANA	<p>Città metropolitana je ena od različnih oblik lokalnih uprav, ki jo v 114. členu določa italijanska ustava. Zakon št. 56 z dne 7. 4. 2014 ureja njihovo vzpostavitev namesto nekdanjih pokrajin, in sicer v deželah brez posebnega statuta, z izjemo dežel Sicilija in Sardinija. Območje città metropolitana sovпада z območjem nekdanje pokrajine in zajema več občin. Te lokalne uprave imajo obsežne pristojnosti, ki so podobne občinskim, zlasti na področju urbanizma.</p> <p>Organi città metropolitana so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - župan glavne/središčne občine (sindaco metropolitano) - svet/skupščina (consiglio metropolitano): sestavljajo ga župan središčne občine in spremenljivo število svetnikov, določeno glede na število prebivalcev - konferenca (conferenza metropolitana): sestavljajo jo župan glavne občine in župani ostalih udeleženih občin. <p>Città metropolitana se ustanovi na pobudo zainteresiranih občin, ki pokrivajo določeno območje - area</p>	<p>Mestna občina</p> <p>Metropolitansko mesto (Eurlex)</p> <p>Metropolitanska občina</p> <p>Velemesto</p> <p>Velemestna občina</p> <p>Metropola</p> <p>Metropolitansko območje</p> <p>Mesto z županijskimi pravicami (Eurlex)</p>	<p>Delovna skupina je najprej obravnavala predlog prevoda <i>mestna občina</i> in ugotovila, da predlog ni ustrezen, saj mestna občina zaobjema večje mesto in naselja znotraj te občine (četrtne skupnosti), <i>città metropolitana</i> pa je sestavljena iz več občin in ima posledično tudi več županov. Vsaka <i>città metropolitana</i> določa vsebino svojega statuta – zato je med različnimi <i>città metropolitane</i> veliko razlik, prav tako pa tudi v poimenovanju njihovih mestnih četrti. Organ <i>Roma Capitale</i> je bil uveden leta 2001 s spremembo ustave, saj do takrat ustava ni predvidevala oblike <i>Roma Capitale</i>; ko so v večjem številu uvedli <i>città metropolitane</i>, so razširili tudi avtonomijo teh mest. Te oblike ureditve torej ne moremo enačiti z ureditvijo <i>mestne občine</i>.</p> <p>Delovna skupina je nato obravnavala predlog <i>velemesto</i> oz. <i>velemestna občina</i>, izraz <i>metropola</i> pa je tujka za velemesto; v Statutu FJK je namreč zapisano: »... comuni, anche in forma di città metropolitane ...«, kar pomeni, da se c.m. obravnavajo kot</p>

		<p>metropolitana. To je območje, ki obdaja mestno aglomeracijo/naselje oz. somestje (<i>un'agglomerazione o una conurbazione</i>) in je za opravljanje različnih storitev odvisno od osrednjega mesta (metropole). Temeljne prvine prave area metropolitana so zlasti urejena mreža javnega prevoza, ki povezuje različne naselbine, ter tesni gospodarski in družbeni stiki znotraj območja.</p> <p>Na območjih aree metropolitane iz 22. člena lahko občina, ki je glavno mesto pokrajine, in druge občine, povezane zaradi geografske bližine in tesnih odnosov na gospodarskem področju, osnovnih storitev, okoljskih podobnosti, družbenih in kulturnih vezi, ustanovijo città metropolitane.</p> <p>Na pobudo zainteresiranih lokalnih samouprav lahko župan občine, kjer je glavno mesto pokrajine, in predsednik pokrajine skličeeta skupščino predstavnikov zainteresiranih lokalnih uprav. Skupščina na podlagi sklepa občinskih svetov sprejme predlog statuta città metropolitana, ki določa območje, organizacijo, notranjo razčlenitev in funkcije.</p> <p>Predlog za ustanovitev città metropolitana se potrdi z referendumom, ki ga v 180 dneh od sprejetja razglasi vsaka udeležena občina. Če predlog podpre večina volilnih upravičencev (polovica plus en</p>	<p>Area metropolitana = primestje, urbano območje, metropolitansko območje</p>	<p>občine in je zato treba <i>velemestu</i> dodati še samostalnik <i>občina</i>.</p> <p>Besedna zveza <i>velemestna občina</i> pa preveč spominja na <i>mestno občino</i>, ki pa nima podobne ureditve (kot je že bilo ugotovljeno), zato bi lahko bila vzporednost zavajajoča. Omenjeni predlog ne sporoča, da gre za več občin, združenih v eno.</p> <p>Izbrana rešitev je dobeseden prevod, in sicer metropolitansko mesto, ki se sicer ne uporablja v pravni terminologiji; ker pa gre za specifiko, ki je v Sloveniji ni, je tujka sprejemljiva.</p> <p>Velemesto se v slovenskem okolju uporablja bolj malo, tujka metropola pa je zelo uporabljena.</p> <p>Delovna skupina je normirala tudi naslednje besedne zveze, kot sledi:</p> <p>area metropolitana = metropolitansko območje</p> <p>sindaco metropolitano = župan metropolitanskega mesta</p> <p>consiglio metropolitano = svet metropolitanskega mesta</p> <p>conferenza metropolitana = konferenca metropolitanskega mesta</p>
--	--	--	---	--

		<p>glas soudeleženih občin), ga dežela v naslednjih 90 dneh predloži eni od zbornic za potrditev z zakonom.</p> <p>Mestna občina je občina, ki zaobseže večje mesto. V Sloveniji Zakon o lokalni samoupravi v 16. členu določa, da lahko občina dobi status mestne občine, če je na njenem območju mesto, ki ima najmanj 20 tisoč prebivalcev in najmanj 15 tisoč delovnih mest, od tega najmanj polovico v terciarnih in kvartarnih dejavnostih, in je geografsko, gospodarsko in kulturno središče svojega gravitacijskega območja. Na mestno občino država lahko prenese opravljanje določenih nalog iz svoje pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mesta.</p>		
2	<p>MUNICIPIO</p> <p>https://it.wikipedia.org/wiki/Comune</p> <p>iz 16. člena TUEL-a</p> <p>1. Nei comuni istituiti mediante fusione di due o più comuni contigui lo statuto comunale può prevedere l'istituzione di municipi nei territori delle comunità di origine o di alcune di esse.</p>	<p>Posebna institucija, ustanovljena z namenom olajšanja združevanja občin, je municipio (Enotno besedilo o lokalni samoupravi TUEL, 16. čl.).</p> <p>1. V občinah, ki so nastale z združitvijo/spojitvijo dveh ali več sosednjih občin, je lahko v občinskem statutu predvidena ustanovitev municipijev, in sicer v vseh bivših občinah ali samo nekaterih.</p> <p>2. Statut in pravilnik urejata organizacijo in naloge municipio in lahko določata tudi organe, izvoljene na splošnih neposrednih volitvah. Za</p>	<p>Municipij (zveni starorimsko)</p> <p>Združenje občin</p> <p>(PAZI! obstajajo tudi <i>Unioni di Comuni</i>)</p> <p>Občina (problem nastane, ko imamo v istem stavku omembo raznih oblik lokalne uprave, občina pa se seveda prevaja kot <i>comune</i>)</p>	<p>Delovna skupina se je najprej seznanila z dejstvom, da lahko v Italiji vsako mesto uveljavlja svojo statutarno avtonomijo, tako da dele občine poimenuje po lastni presoji. Nekatero občine, kot so Rim, Milano, Bari in Genova, se delijo na municipi, medtem ko so se v Benetkah ali Neaplju odločili za municipalità, v Firencah in Bologni pa za quartieri; ostale občine v Italiji večinoma uporabljajo besedo circoscrizioni, kar velja tako za večja kot za manjša mesta. Tako je tudi v Trstu, kjer so circoscrizioni, ki jih v slovenščino prevajamo kot rajone.</p> <p>Termin municipio dejansko pomeni circoscrizione; v splošnem pojmovanju pa</p>

	<p>2. Lo statuto e il regolamento disciplinano l'organizzazione e le funzioni dei municipi, potendo prevedere anche organi eletti a suffragio universale diretto. Si applicano agli amministratori dei municipi le norme previste per gli amministratori dei comuni con pari popolazione.</p>	<p>izvoljene politične predstavnike municipijev veljajo ista pravila kot za izvoljene politične predstavnike občin z enakim številom prebivalcev.</p> <p>http://www.lex-localis.info/files/982e11d7-ad50-4ab1-8f5e-3c82a55cde3e/632900390061562500_2005_01_01.pdf</p> <p>Do sprejetja TUEL-a leta 2000 je bil municipio sinonim za občino in ne za sedež občine, kakor se je napačno interpretiralo najbrž zato, ker stoji na pročelju številnih mestnih hiš napis MUNICIPIO.</p> <p>Skladno s TUEL-om termin municipio označuje obliko/institucijo/enoto decentraliziranega upravljanja (forma di decentramento), ki ne sovпада z rajonom (circoscrizione), temveč je rezultat združitve/spojitve več obstoječih občin.</p> <p>Poleg tega nekatere občine v svojih statutih označujejo kot municipio/municipalità svoje rajone (circoscrizioni di decentramento). Zato comune in municipio ne moreta več biti sinonima.</p>	<p>Izraz municipij se je v romanskih in nekaterih drugih evropskih jezikih v takšni ali drugačni obliki ohranil kot naziv za občino.</p>	<p>je municipio tudi sinonim za občino; palazzo del municipio/la sede del municipio/gli impiegati del municipio so mestna hiša/sedež občine, uslužbenci občine; v takem primeru ga je treba nujno prevajati kot občino.</p> <p>Ko se municipio v besedilu pojavi kot sinonim za circoscrizione, je treba najti ustrezno rešitev.</p> <p>Delovna skupina je najprej predlagala prevedek - municipij, ki pa ni najboljši, saj spominja na starorimsko besedo, brez vsakršne povezave z mestno četrtjo; - okrožje ali okraj: <i>okrožje</i> je teritorialna enota, na splošno pomeni zaokroženo enoto, a v slovenskem jeziku se uporablja zgolj v povezavi z okrožnim sodiščem, <i>okraj</i> pa sploh ni v uporabi; lokalno (v Italiji) je <i>okrožje</i> že uveljavljeno v povezavi z območno zdravstveno oskrbo in storitvami (ambiti e distretti) – distretto sanitario = zdravstveno okrožje.</p> <p>Delovna skupina torej potrjuje, da se je za circoscrizioni lokalno uveljavil termin rajon.</p> <p>Med razpravo je izšlo, da so bili rajoni po letu 1945 res upravne enote, potem pa so jih ukinili in v Sloveniji uvedli krajevne, četrtne in vaške skupnosti.</p> <p>Glede na to, da se je lokalno ta zgodovinska raba izraza rajon ohranila, jo lahko obdržimo, ni pa priporočljiva širša raba kot</p>
--	---	---	---	--

		<p>Navedeno pravilo ne velja v deželah s posebnim statutom, ki same odločajo o ureditvi lokalnih uprav.</p> <p>Npr.:</p> <p>Municipi di Roma predstavljajo upravno razdelitev območja Roma Capitale v skladu z izvajanjem zakonsko predvidenih ciljev decentralizacije oblasti.</p> <p>Vsak municipio ima predsednika, izvoljenega z neposrednim glasovanjem, odbor (Giunta del Municipio), ki ga sestavlja 6 odbornikov, od katerih ima eden funkcije podpredsednika in ga imenuje sam predsednik.</p> <p>Municipi imajo upravno, finančno in računovodsko avtonomijo; poleg pristojnosti rajonov (circoscrizioni), so jim bile poverjene druge pristojnosti, kot npr. gospodarski razvoj in zasebne gradnje lokalnega pomena.</p> <p>Skladno s statutom Roma Capitale, se s sklepom št. 8 z dne 7. 3. 2013 območje deli na 15 municipi, katerih meje so določene s sklepom št. 11 z dne 11. marca 2013[1].</p>		<p>prevod še za druge termine, kot so municipio, quartiere in municipalità. V Sloveniji rajon pomeni manjše območje vodovodnega ali električnega sistema, ki je v domeni nekega delavca ali službe (delovni, dostavni rajon), npr. monterjev, natakarjev rajon (fran.si).</p> <p>V mestih in nasploh urbanih naseljih imamo četrtno skupnost, krajevno skupnost pa so v občinah, ki niso urbane, so bolj podeželske in niso v mestnih naseljih;</p> <p>kraj je zaokroženo območje – Solkan (krajevna skupnost, Kromberk; mestna četrt pa ni zaokroženo območje. Krajevna skupnost ni obvezna oblika, izgubila je na moči in načeloma se pojavlja samo na vaških območjih, njena uvedba je odvisna od posameznih občin in tradicije. Splošen izraz v zakonu je deli občine, ki so lahko krajevne, četrtno ali vaške skupnosti; v Sloveniji se krajevne skupnosti v italijanščino prevajajo kot comunità locali, pri čemer se beseda circoscrizione ne uporablja.</p> <p>Delovna skupina se je nazadnje odločila, da se glede na lokalno specifiko mesta Trst ohrani prevod rajon in rajonski svet za circoscrizione in consiglio circoscrizionale.</p> <p>Če pa se v besedilu srečamo s termini, kakršni so municipalità, municipio ali quartiere, ki jih na lokalni ravni v Italiji ni,</p>
--	--	---	--	--

		Municipi se nato še delijo na 155 urbanih/urbanističnih/mestnih enot (unità urbanistiche) za statistične namene ter namene načrtovanja in upravljanja s prostorom.		jih bomo ustrezno prevajali na podlagi konteksta z naslednjimi možnostmi: mestne četrti, četrtne skupnosti ali deli občin.
3	<p>CIRCOSCRIZIONI</p> <p>primer iz besedila:</p> <p>Statuto FVG</p> <p>Art. 4</p> <p>In armonia con la Costituzione, con i principi generali dell'ordinamento giuridico della Repubblica, con le norme fondamentali delle riforme economico-sociali e con gli obblighi internazionali dello Stato, nonché nel rispetto degli interessi nazionali e di quelli delle altre Regioni, la Regione ha potestà legislativa nelle seguenti materie:</p>	<p>Delovna skupina se je morala ponovno odločiti o prevodu circoscrizione, ki smo ga v prvem letu zasedanja upravnopravne terminološke delovne skupine (2019) normirali kot rajon. V tem primeru se pojavlja v dvojnem pomenu upravnega rajona in obsega občine.</p> <p>4. člen</p> <p>Dežela ima v skladu z ustavo, splošnimi načeli pravnega reda republike, temeljnimi pravili družbenogospodarskih reform in mednarodnimi obveznostmi države ter ob upoštevanju nacionalnih interesov in interesov drugih dežel zakonodajno pristojnost na naslednjih področjih:</p> <p>1 bis) ureditev lokalnih uprav in njihovih upravnih rajonov;</p> <p>ciroscrizione comunale = vsako območje, ki zajema enega ali več četrti ali bližnjih območij, na katere se delijo občine, da bi uresničile upravno decentralizacijo in</p>	<p>Rajon</p> <p>Upravni rajon</p> <p>Občinske meje</p>	<p>Circoscrizione lahko pomeni tako upravno enoto v okviru nekega mesta, kot tudi enostavno obseg, konkretno območje neke občine.</p> <p>Delovna skupina se je seznanila z dejstvom, da se v statutu dežele Furlanije - Julijske krajine termin pojavlja v obeh pomenih in je zato treba pomen v prevodu nujno razlikovati.</p> <p>V Sloveniji se na ravni predpisov uporablja termin območje. Zakon določi ime občine in njeno območje. Beseda območje v pravnem jeziku nesporno pomeni prostor, v katerem velja krajevna pristojnost neke občine.</p> <p>Predlog delovne skupine =</p> <p>4. člen:</p> <p>1 bis) ureditev lokalnih uprav »in njihovih (zadevnih) območij«.</p> <p>7. člen:</p> <p>Dežela z zakonom:</p> <p>ustanavlja nove občine, tudi v obliki metropolitanskega mesta, ter spreminja območje in imena občin po predhodnem</p>

	<p>1 bis) ordinamento degli enti locali e delle relative circoscrizioni;</p> <p>Cfr.</p> <p>Art. 7</p> <p>La Regione provvede con legge:</p> <p>all'istituzione di nuovi Comuni, anche in forma di Città metropolitane, ed alla modificazione della loro circoscrizione e denominazione, intese le popolazioni interessate⁸.</p>	<p>omogočale vse večjo prisotnost občinske uprave s svojimi uradi za zagotavljanje storitev (v Rimu se circoscrizioni imenujejo municipi, v Benetkah in Neaplju pa municipalità)</p> <p>primerjaj:</p> <p>7. člen</p> <p>Dežela z zakonom:</p> <p>ustanavlja nove občine, tudi v obliki metropolitanskega mesta, ter spreminja občinske meje in imena občin po predhodnem posvetovanju z lokalnim prebivalstvom.</p> <p>V tem primeru gre bolj za konkreten prostorski pomen besede circoscrizione in sicer: prostor, območje, zajeto v določene meje (in zlasti prostor v okviru katerega deluje in ima pristojnosti določen organ (upravni, pravosodni ipd.)</p>		<p>posvetovanju z lokalnim prebivalstvom.</p> <p><i>Delovna skupina si ni bila soglasna glede pomena besede circoscrizione v 4. členu, tako da so se prevajalke Centralnega urada zavezale, da bodo pri poznavalcih statuta preverile, kaj točno pomeni v dotičnem primeru (območje ali upravni rajon).</i></p>
4	<p>ENTE DI DECENTRAMENTO REGIONALE (EDR)</p> <p>di TRIESTE</p>	<p>V okviru enega od terminoloških posvetovanj smo že obravnavali besedno zvezo Enti regionali di decentramento amministrativo in se takrat odločili za prevod »deželne institucije za upravno decentralizacijo«. V istem obdobju je</p>	<p>Organ za deželno decentralizacijo v Trstu/v Gorici/v Vidmu/v Pordenonu (EDR)</p>	<p>Delovna skupina se je seznanila z dejstvom, da se je v zadnjih letih v deželi Furlaniji - Julijski krajini spremenila upravna ureditev, tako da so bile ukinjene pokrajine, naloge pokrajin so bile prenesene na deželo, uvedene pa so bile medobčinske teritorialne unije (MTU) za izvajanje</p>

<p>di GORIZIA</p> <p>di UDINE</p> <p>di PORDENONE</p>	<p>bil sprejet deželni zakon, ki je uvedel nov pojem. Omenjene institucije so se vzpostavile in začele delovati, pri čemer pa je prišlo do sprememb pri poimenovanju, saj se zdaj uradno imenujejo Ente di decentramento regionale di Trieste/Gorizia/Udine/Pordenone. Zato predhodno normirani prevod ne ustreza več aktualnemu terminu. »Deželne institucije za upravno decentralizacijo« je pravzaprav opisna nadpomenka.</p> <p>Enti di Decentramento Regionale (EDR) so organi Dežele Furlanije - Julijske krajine, ta pa je nanje prenesla območne naloge in pristojnosti, ki so jih nekoč izvajale nekdanje pokrajine v Trstu, Gorici, Vidmu in Pordenonu.</p> <p>EDR so se uveljavili s 1. julijem 2020 in so deželni organi s statusom pravne osebe javnega prava, ki so z vidika upravljanja, premoženja, organizacije in računovodstva neodvisni, nadzor nad njimi pa izvaja Centralna direkcija za lokalno samoupravo, sistem javnih uslužbencev, varnost in politiko priseljevanja.</p> <p>Na vsakem območju v pristojnosti organov EDR se vzpostavijo Conferenze territoriali (območne</p>	<p>Skrajšano</p> <p>ODD v Trstu/v Gorici/v Vidmu/v Pordenonu</p> <p>Organ deželne decentralizacije v Trstu/v Gorici/v Vidmu/v Pordenonu (ODD)</p> <p>Območne konference</p>	<p>skupnih nalog (npr. lokalne policije in vzdrževanja šolskih stavb). K MTU so občine lahko pristopile ali pa tudi ne. Nazadnje se približno tretjina občin ni vključila v MTU, kar je pokazalo neuspeh tovrstne reforme. Pred nekaj leti so zato uvedli Enti regionali di decentramento amministrativo (deželne institucije za upravno decentralizacijo), ki so se danes preimenovali v Enti di decentramento regionale di Trieste/Gorizia/Udine/Pordenone; to so deželne organizacije/institucije (primerljive deželnim agencijam), ki so nastale prav zaradi potrebe po upravljanju in vzdrževanju šolskih zgradb, za kar so prej skrbele vodilne MTU.</p> <p>Delovna skupina nadalje ugotavlja, da obstaja razlika med organom za decentralizacijo in organom decentralizacije; organ za decentralizacijo je organ, ki se še začne ukvarjati z decentralizacijo in jo načrtuje, organ decentralizacije (GENITIV) pa so regionalni organi/enote, s katerimi se decentralizacija dejansko izvaja. V obravnavanem primeru ne gre torej za nov organ, temveč za enote, ki so posledica že uvedene upravne decentralizacije.</p> <p>Nadalje je skupina obravnavala ustreznost rabe termina organ: v slovenskem sistemu je organ telo institucije, ki je sestavljeno iz fizičnih oseb (v občini so npr. župan,</p>
--	--	--	---

		<p>konference/odbori/sveti) za področje obnove šolskih poslopij, ki svetujejo in usmerjajo glede sprejetja ukrepov za obnovo poslopij drugostopenjskih srednjih šol. Sedež konferenc/odborov/svetov je pri posameznih organih EDR, ki jim zagotavljajo administrativno podporo.</p> <p>Z Zakonom 21/2019 je bil ustanovljen <i>Ente di Decentramento Regionale (EDR) di Trieste</i> za izvajanje funkcij in nalog, ki so bile prenesene na Deželo skladno z drugim odstavkom 29. člena, njegovo območje pristojnosti pa pokriva območje nekdanje Pokrajine Trst.</p> <p>Nazadnje glede kratic zagovarjamo stališče, da se ohranijo v italijanskem izvorniku, saj se slovenska v dotičnem primeru ni uveljavila. Če se odločimo za zapis slovenske kratice, predlagamo, da se ime organa najprej zapiše v celoti ter se doda pripis <i>v nadaljnjem besedilu: KRATICA</i>, npr. Organ za deželno decentralizacijo v Trstu (v nadaljnjem besedilu: ODD v Trstu). V nadaljnjem besedilu nato zapisujemo le krajšo obliko.</p>	<p>Območni odbori</p> <p>Območni sveti</p>	<p>občinski svet in nadzorni odbor), iz ene ali več oseb, ki v imenu te institucije delujejo; institucija sama ne more delovati, fizične osebe pa lahko; organ lahko sestavlja več oseb (uprava, državni zbor) ali tudi samo ena (župan, predsednik republike = monokratični organ)!</p> <p>Tudi definicija v enciklopediji Treccani za italijanski jezik sicer pravi, da je ORGANO oseba ali skupina oseb preko katerih se izvaja neka funkcija, ki so neke vrste instrument/sredstvo/orodje za izvajanje. V italijanščini se organo sicer bolj svobodno uporablja tudi za ente, istituzione ali ufficio ipd.</p> <p>Delovna skupina se je zato odločila, da sprejme prevod Enota deželne decentralizacije Trst/Gorica/Videm/Pordenone (EDR)</p>
5	STATALE	Zanima nas pomenska razlika oziroma ustrezna raba pridevnikov:		Delovna skupina je najprej ugotovila, da raba slovenskih pridevnikov <i>državen/nacionalen</i> ni vzporedna z rabo

	<p>vs</p> <p>NAZIONALE</p>	<p>statale (državen)</p> <p>nazionale (nacionalen) v obeh jezikih</p>	<p>italijanskih pridevnikov <i>statale/nazionale</i>, kar izhaja iz zgodovinskih dejstev.</p> <p>Italijanska država in italijanski narod sta nastajala vzporedno; slovenski narod pa je nastajal čisto neodvisno od države; zato se <i>nacionalen</i> v Sloveniji relativno malo uporablja, govori se o državni varnosti in ne o nacionalni varnosti; <i>državen</i> načelno pomeni pripadajoč državi kot instituciji ali strukturi organov, kot pravni osebi; <i>nacionalen</i> pa pojmovno nakazuje bolj na to, da je država nekega ljudstva, neke nacije.</p> <p>Ker ta dva izraza težko prevajamo z ustreznico, je prevod vsakič odvisen od konteksta oziroma ustaljene besedne zveze; npr. slovenska nacionalna država je preprosto trobojnica in ne sovпада z državno zastavo (ki ima tudi grb); imamo državno himno in ne nacionalno, prav tako nacionalni knjižnični sistem in ne državni! Nacionalna varnost je v redu, ko se navezuje na tuje institucije in je uporabljena v odnosu do drugih držav; tudi korena »naci« so se govorci dolgo izogibali zaradi spomina in povezave z drugo svetovno vojno (podobno kot se dogaja v Nemčiji).</p> <p>Italijanski <i>nazionale</i> je vezan na širši pojem naroda in države kot celoto, pridevnik <i>statale</i> pa je strogo vezan na institucijo; nasprotno pa se zdi, da beseda <i>državen</i> ni</p>
--	--	---	---

				<p>vezana samo na državni ustroj; npr. državni interesi, državna varnost oz. v italijanščini interessi nazionali, sicurezza nazionale; prid. <i>državen</i> ima v slovenščini širši pomen kot <i>statale</i> v italijanščini, nacionalni interesi pa bi nakazovali na spore med narodi, med nacijami. V Italiji se <i>nazionale</i> uporablja veliko več kot <i>statale</i>. Leta 1948 je bila Italija razglašena za republiko, vendar je že pred tem bila država, prav tako je v ustavi redno navedeno sklicevanje na republiko in ne na državo. Nasprotno je bila Slovenija leta 1991 že republika, pridobitev in novost pa je bila razglasitev samostojne države, zato se je tako v ustavi kakor v vsakdanji rabi veliko bolj uveljavila raba besed <i>država/državen</i>.</p> <p>Delovna skupina na splošno svetuje, da se v slovenskih prevodih uporablja čim več pridevnik <i>državen</i>, tudi <i>narodni, domač</i> ipd. pod pogojem, da v določenih besednih zvezah in poimenovanjih ni ustaljena izbira pridevnika <i>nacionalen</i>.</p>
--	--	--	--	---

c. RAZNO

SKLEP (c): Delovna skupina soglaša, da bo naslednja seja jeseni 2022.

///
